

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Інститут філології
Кафедра германської філології та перекладу

ПРОГРАМА
комплексного підсумкового іспиту з західноєвропейської мови і
літератури (перша мова)
для випускників ОКР "Магістр"
освітньої програми "Германська філологія і переклад (шведська мова та
англійська мова)"

Укладач: к.філол.н., доц. Стасюк О.С.

Рецензент:

Затверджено Вченою радою
Інституту філології,
протокол № _____ від _____ року

Пояснювальна записка

Програма комплексного підсумкового іспиту з західноєвропейської мови і літератури (перша мова) за освітньо-кваліфікаційним рівнем “Магістр” розрахована на студентів, які закінчують Київський національний університет імені Тараса Шевченка за денною формою навчання, і має на меті моніторинг і оцінку знань та умінь, отриманих під час навчання в магістратурі (чотири семестри). Комплексний підсумковий іспит є складовою частиною завершального етапу підготовки магістрів за спеціальністю “Філологія”, а саме підсумковою формою моніторингу й оцінювання науково-теоретичної та практичної підготовки студентів.

Комплексний підсумковий іспит з західноєвропейської мови і літератури (перша мова) має на меті встановити рівень володіння практичними навичками користування шведською мовою, що складають набуту в процесі навчання комунікативну компетенцію магістрантів; наявність у магістрантів знань про теоретичні засади провідних галузей лінгвістики, а також володіння сукупністю сучасних методів і підходів до вивчення мови. Така мета зумовила структуру екзаменаційного білету, що охоплює чотири завдання:

Структура екзаменаційного білету

1. Теоретичне питання з зарубіжної літератури.
2. Теоретичне питання з лінгвістичних та перекладознавчих дисциплін.
3. Прагмакомунікативний аналіз тексту (до 2000 др. знаків).
4. Письмовий переклад тексту шведськомовної статті (уривку) українською мовою (до 1000 др. знаків).

Відповідно до вимог опису освітньої програми студент повинен:

- демонструвати належний рівень володіння шведською мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування;
- застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації;
- аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві;
- оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки;
- характеризувати теоретичні та практичні аспекти конкретної філологічної галузі;
- демонструвати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації;

- створювати, аналізувати і редагувати тексти різних стилів та жанрів;
- перекладати тексти із урахуванням мовної та культурної специфіки автора тексту та його реципієнтів.

До складання підсумкового іспиту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Для проведення підсумкових іспитів та захисту кваліфікаційних робіт щорічно створюється спеціальна державна екзаменаційна комісія, головою якої є запрошений незалежний фахівець з лінгвістики.

Орієнтовний перелік теоретичних питань з літератури

1. Уроки культурно-історичного аналізу І. Тена у розвитку сучасної літературно-критичної думки.
2. Ідеї Герберта Маркузе як аналітична призма критики прози Стіґа Ларссона.
3. Значення психоаналізу З. Фрейда в інтерпретації творів західноєвропейського модернізму.
4. Архетипна критика Юнга та її завдання в аналізі сучасного літературного процесу.
5. Феміністична критика як ресурс рецесії шведської жіночої прози.
6. Критерії оцінки літературного твору за Роланом Бартом (“Від твору до тексту”).
7. “Поетика відкритого твору” У. Еко як функціонал критичної оцінки сучасної шведської прози.
8. Французька тематологія та принципи конструювання тематичної сітки.
9. Дихотомічна теорія мотиву: Алан Дандес і Ігор Сілантьєв.
10. Родо-видо-жанрова вертикаль літературного твору.
11. Архітектоніка літературного твору: сюжетні елементи, композиційні елементи.
12. Літературний напрям. Характеристика одного з літературних напрямів.
13. Художній образ та його класифікація. Образ і ейдос у зіставленні.
14. Теорія актантів Греймаса. Міфічна актантна схема.
15. Сюжет і фабула в теорії російських формалістів та в наш час.

Орієнтовний перелік теоретичних питань з лінгвістики та перекладознавчих дисциплін

1. Контрастивна лінгвістика як галузь сучасного мовознавства.
2. Термінологічний апарат контрастивної лінгвістики.
3. Методологія контрастивної лінгвістики.
4. Ринок перекладу у Швеції та в Україні.

5. Професійні об'єднання перекладачів у Швеції та в Україні.
6. Перекладацька етика.
7. Перекладацька компетенція та її субкомпетенції.
8. Моделі перекладу.
9. Риторика: історія та сучасність.
10. Персуазивна аргументація.
11. Мова, діалект, соціолект — проблема термінологічного розмежування.
12. Діалектне членування шведської мови.
13. Сучасні тенденції розвитку шведських діалектів.
14. Міжкультурна комунікація: шведсько-українська перспектива.
15. Методика редагування перекладів.

Методичні вказівки щодо оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	5 (відмінно)	A (90–100)
75–89	4 (добре)	B (85–89) C (75–84)
60–74	3 (задовільно)	D (65–74) E (60–64)
1–59	2 (незадовільно)	FX (35–59) F (1–34)

Оцінка “відмінно” виставляється за умови одержання випускником оцінки “відмінно” з усіх завдань білету, або однієї “добре” з іншими “відмінно”.

Оцінка “незадовільно” виставляється за умови одержання випускником двох і більше незадовільних оцінок з чотирьох завдань.

Критерії оцінювання

При виставленні оцінки з теоретичних питань та прагмакомунікативного аналізу тексту враховується змістовність і ґрунтовність відповіді, повне висвітлення теоретичної проблеми, форма її презентації, наведення прикладів, аргументації, фахова та лінгвістична компетенція студентів, володіння термінологічним апаратом, вітається творчий підхід до аналізу проблеми.

При виставленні оцінки за переклад тексту враховується повнота розуміння тексту, адекватність перекладу згідно з функцією тексту, лексична, граматична та стилістична коректність перекладу.

Оцінка **відмінно** передбачає:

- повне володіння студентом знаннями та вміннями, зазначеними у списку загальних компетенцій;
- вичерпні та обґрунтовані відповіді на питання білету;
- відсутність помилок під час відповідей на основні та додаткові питання.

Оцінка **добре** передбачає:

- практично повне володіння знаннями та вміннями, зазначеними у списку загальних компетенцій;
- в цілому чіткі і послідовні відповіді на питання білету;
- незначні помилки під час відповідей на основні та додаткові питання.

Оцінка **задовільно** передбачає:

- часткове володіння знаннями та вміннями, зазначеними у списку загальних компетенцій;
- фрагментарні відповіді на питання білету;
- помилки під час відповідей на основні та додаткові питання.

Оцінка **незадовільно** передбачає:

- неволодіння знаннями та вміннями, зазначеними у списку загальних компетенцій;
- неспроможність дати відповіді на питання білету;
- значні помилки під час відповідей на основні та додаткові питання.

Усі завдання підсумкового екзамену є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за екзаменпідсумкового екзамену є рівнозначними за їх внеском до загальної оцінки за екзамен.

Рекомендована література

1. *Байрамова Л.К.* Введение в контрастивную лингвистику / Л.К. Байрамова. — Казань : Издательство Казанского университета, 2004. — 116 с.
2. *Губарець В.В.* Редактор і переклад : основи видавничої роботи з відтвореними текстами / Василь Васильович Губарець. — Тернопіль : Богдан, 2012. — 172 с.

3. *Исаев М.А.* Шведский язык. Юридический перевод / Максим Анатольевич Исаев, Елена Константиновна Катушева. — М. : АСТ, 2006. — 206 с.
4. *Кияк Т.Р.* Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник / Т.Р. Кияк, А.М. Науменко, О.Д. Огуй. — К. : Видавничо-поліграфічний центр 'Київський університет', 2008. — 543 с.
5. *Кочерган М.П.* Основи зіставного мовознавства / М.П. Кочерган. — К. : Альма Матер, 2006. — 424 с.
6. *Стернин И.А.* Контрастивная лингвистика. Проблемы теории и методики исследования / И.А. Стернин. — М. : АСТ : Восток — Запад, 2007. — 288 с.
7. *Andersson L.-G.* Dialekter och sociolekter / Lars-Gunnar Andersson // Sociolingvistik / Eva Sundgren. — Stockholm : Liber, 2013. — S. 39–76.
8. *Bockgård G.* *Interaktionell dialektologi* / *Gustav Bockgård, Jenny Nilsson (red.).* — Uppsala : Institutet för språk och folkminnen, 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.sprakochfolkminnen.se/download/18.4b198db5156fe34c12823de/1529494460679/Interaktionell>
9. *Bruce G.* Vår svenska geografi : om svenskans accenter, melodi och uttal / Gösta Bruce. — Lund : Studentlitteratur, 2010. — 239 s.
10. *Från ett språk till ett annat : Om översättning och tolkning.* — Stockholm : Norstedts, 2013. — 268 s.
11. *Hägg G.* Praktisk retorik : med klassiska och moderna exempel / Göran Hägg. — Stockholm : Wahlström & Widstrand, 2001. — 253 s.
12. *Hägg G.* Retorik i tiden : 23 historiska recept för framgång / Göran Hägg. — Stockholm : Norstedts, 2018. — 238 s.
13. *Hellspång L.* Konsten att tala : handbok i praktisk retorik / Lennart Hellspång. — Lund : Studentlitteratur, 2011. — 355 s.
14. *Hellspång L.* Konsten att tala : övningsbok i praktisk retorik / Lennart Hellspång. — Lund : Studentlitteratur, 2011. — 168 s.
15. *Illman R.* Kultur, människa, möte : ett humanistiskt perspektiv / Ruth Illman, Nynäs Peter. — Lund : Studentlitteratur, 2017. — 185 s.
16. *Ingo R.* Från källspråk till målspråk : Introduktion i översättningsvetenskap / Rune Ingo. — Lund : Studentlitteratur, 1991. — 284 s.

17. *Levy Scherrer P.* Rivstart : svenska som främmande språk. B2 + C1, Textbok / Paula Levy Scherrer, Karl Lindemalm. — Stockholm : Natur och kultur, 2017. — 351 s.
18. *Levy Scherrer P.* Rivstart : svenska som främmande språk. B2 + C1, Övningsbok / Paula Levy Scherrer, Karl Lindemalm. — Stockholm : Natur och kultur, 2017. — 207 s.
19. *Lindqvist Grinde J.* Klassisk retorik för vår tid / Janne Lindqvist Grinde. — Lund : Studentlitteratur, 2016. — 383 s.
20. *Lindqvist Y.* Gränslösa texter : perspektiv på översättning / Yvonne Lindqvist. — Uppsala : Hallgren & Fallgren, 2007. — 198 s.
21. *Lindqvist Y.* Översättning som social praktik / Yvonne Lindqvist. — Stockholm : Almqvist & Wiksell International, 2002. — 252 s.
22. *Lönnqvist B.* Översättning som kulturöverföring : rysk-svenska och svensk-ryska översättningsproblem / redaktör : Barbara Lönnqvist. — Åbo : Åbo akad:s förl., 1993. — 163 s.
23. *Möller M.* Svensk poesi / Daniel Möller, Niklas Schiöler. — Stockholm : Albert Bonniers Förlag, 2016. — 1064 s.
24. *Petersson G.* Svenska språket under sjuhundra år : en historia om svenskan och dess utforskande / Gertrud Petersson. — Lund : Studentlitteratur, 2005. — 290 s.
25. *Reuter M.* Översättning och språkriktighet / Mikael Reuter. — Helsingfors : Svensk språktjänst, 1991. — 100 s.
26. *Stier J.* Kulturmöten : en introduktion till interkulturella studier / Jonas Stier. — Lund : Studentlitteratur, 2019. — 232 s.
27. *Stålhammar M.* Att översätta är nödvändigt / Mall Stålhammar. — Stockholm : Carlsson, 2015. — 159 s.
28. *Tegelberg E.* Från svenska till franska — Kontrastiv lexikologi i praktiken / Elisabeth Tegelberg. — Lund : Studentlitteratur, 2000. — 220 s.
29. *Wadensjö C.* Kontakt genom tolk / Cecilia Wadensjö. — Stockholm : Dialogos, 1998. — 182 s.